

INFORME SOBRE LES PUBLICACIONS DE LA FACULTAT DE FILOLOGIA, TRADUCCIÓ I COMUNICACIÓ

LA PUBLICACIÓ DE LA FACULTAT: QUADERNS DE FILOLOGIA

DESCRIPCIÓ

Quaderns de Filologia és la publicació regular de la Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació de la Universitat de València.

La revista es va crear en 1980 amb el nom *Quaderns de Filologia*. A partir de 1995 va començar una segona fase amb el nom *Quaderns de Filologia*. Compta amb dues sèries de publicació anual: *Estudis Lingüístics* i *Estudis Literaris* i una tercera sèrie des de 2002, *Estudis de Comunicació*, en aquest cas amb una freqüència biennal. La revista té un equip de direcció, compost pel Director o Directora, càrrec que recau en Vicedeganat de Cultura de la Facultat i un Secretari o Secretària, càrrec de confiança del director, a més d'un Comitè Científic independent compost per membres de reconeguda solvència, sense vinculació institucional amb la revista. A més, cada una de les sèries compta amb un Consell de Redacció integrat per vocals de tots els departaments de la Facultat.

Cada número de *Quaderns de Filologia*, de cada una de les sèries, té un caràcter monogràfic i l'edició va a càrrec de professors de la Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació especialistes en la matèria a proposta seua i sota l'aprovació del Consell de Redacció de cada sèrie de la revista. Els editors seran tres professors (o dos excepcionalment) de Departaments o àrees diferents de la Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació. Els editors són, en cada número, els responsables de la selecció i el resultat final dels articles. Des del número ix (2004) les publicacions estan sotmeses a un procés de doble avaluació, interna i externa, i en ambdós casos anònima, la qual cosa ha fet que la revista s'adeqüe a la normativa de qualitat exigida per a les publicacions científiques.

La participació en cada monogràfic està oberta a qualsevol professor de la Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació, així com a qualsevol altre professor universitari o investigador que els editors inviten a participar. El contingut dels articles haurà de ser original i no haver sigut publicat amb anterioritat. Actualment, en el volum haurà de constar segons els estatuts amb almenys tres col·laboracions d'especialistes de prestigi d'altres universitats a més dels treballs dels professors de la Facultat. En el volum podran aparèixer ressenyes o notícies bibliogràfiques si en el moment de l'edició s'hagueren fet arribar a la direcció de *Quaderns de Filologia*.

Quaderns de Filologia compta amb una col·lecció d'estudis titulada ANNEXOS DE QUADERNS DE FILOLOGIA. Així mateix, i de manera extraordinària, s'han editat volums d'HOMENATGE a proposta dels distints Departaments i aprovats per la Junta de Facultat.

SITUACIÓ ACTUAL DE LES PUBLICACIONS DE LA FACULTAT DE FILOLOGIA, TRADUCCIÓ I COMUNICACIÓ EN EL MARC DE L'AVALUACIÓ DE L'ACTIVITAT INVESTIGADORA

En el moment actual, hi ha una sèrie de raons que han mogut a aquest Vicedeganat de

Cultura a plantejar algunes possibles modificacions en el conjunt de les publicacions de la Facultat, impulsades, en primer lloc, per les noves exigències de l'ANECA per a la valoració dels treballs científics que han d'avaluar-se en els distints estaments per a la concessió d'una valoració positiva en els trams d'investigació i altres processos avaluable i, en segon lloc, per l'aplicació de dels distints criteris que operen segons els camps d'avaluació o àrees de coneixement.

Els criteris establits per l'ANECA perquè un mitjà de difusió de la investigació (revista, llibre, congrés) siga reconegut com de mínim impacte per a allò que s'ha publicat en el mateix queden reflectides al BOE 7 de novembre del 2005. Apèndix I, i estan articulats en tres blocs: _

Criteris que fan referència a la qualitat informativa de la revista com a mitjà de comunicació científica:

1. Identificació dels membres dels comitès editorials i científics.
2. Instruccions detallades als autors.
3. Informació sobre el procés d'avaluació i selecció de manuscrits empleats per la revista, editorial, comitè de selecció, incloent per exemple, el criteris, procediment i pla de revisió dels revisors o jutges.
4. Traducció de sumari, títols dels articles, paraules clau i resums a l'anglès, en el cas de revistes i actes de Congressos.

Criteris sobre la qualitat del procés editorial.

5. Periodicitat de les revistes i homogeneïtat de la línia editorial en el cas d'editorials de llibres.
6. Avaluacions prèvies d'allò que s'ha publicat per experts aliens a l'equip editorial.
7. Anonimat en la revisió dels manuscrits.
8. Comunicació motivada de la decisió editorial, per exemple, ús per la revista/editorial/comitè de selecció d'una notificació motivada de la decisió editorial que incloga les raons per a l'acceptació o rebuig del manuscrit, així com els dictàmens originals (o retocats per la redacció) emesos pels experts externs.
9. Consell de redacció o comitè de redacció integrat per director, secretari i alguns vocals
10. Consell assessor, format per professionals i investigadors de reconeguda solvència, sense vinculació institucional amb la revista o editorial, i orientat a marcar la política editorial i sotmetre-la a avaluació i auditoria.

Criteris sobre la qualitat científica de les revistes

11. Percentatge d'articles d'investigació, més del 75% dels articles hauran de ser treballs que comuniquen resultats d'investigació originals.
12. Autoria: grau d'endogàmia editorial, més del 75% dels autors seran externs al comitè editorialment i virtualment aliens a l'organització editorial de la revista.

A més dels punts anteriors, es valorarà particularment que la revista continga una secció fixa amb informació estadística sobre el nombre de treballs rebuts i acceptats. Així mateix, es tindrà especialment en compte la progressiva indexació de les revistes en bases de dades internacionals especialitzades.

Gràcies a la labor de l'anterior Vicedegà de Cultura i Director de *Quaderns de Filologia*, Ramón Roselló, la publicació de la Facultat compleix amb els 11 primers criteris de qualitat establits per l'ANECA. No obstant això, després d'un estudi de les característiques de *Quaderns de Filologia* s'ha detectat els següents problemes, que passem a enumerar:

1. Els estatuts de la revista aproven una presència mínima de tres articles d'autors externs a la pròpia Facultat, responsable última de la publicació, quan és exigible un 75% d'autors externs a la mateixa. Per a obtenir la valoració positiva dels articles publicats pels membres de la Facultat en la revista, la presència mínima d'articles aliens hauria de revisar-se a l'alça en tots els volums de futura publicació a partir dels números que s'aprovaren per al 2009.

2. El fet que els tres editors de cada un dels volums monogràfics anuals o biennals pertanguen als Departaments o Àrees de coneixement de la pròpia Facultat imprimeix un

caràcter “endogàmic” (com sol anomenar el Ministeri) a la publicació que podria esmenar-se amb una modificació d'aquest criteri per a fer-lo més adequat a les exigències d'avaluació actuals.

3. Un problema més complex és el que presenta l'actual composició de la Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació per la seua vinculació a distints camps d'avaluació de l'activitat investigadora. En el llistat de Camps d'avaluació, establits pel Ministeri d'Educació i Ciència, corresponen al Camp 11 *Filosofia, Filologia i Lingüística*, que inclou també a les àrees de Traducció i Interpretació, mentre que al Camp 7 es troben *Ciències Socials, Polítiques, del Comportament i de l'Educació*, que inclou les àrees de Comunicació Audiovisual i Periodisme. L'aplicació dels criteris d'avaluació establits en les disposicions ministerials es realitza a través de comitès assessors i experts especialistes distints per a cada camp. Quant a la valoració de les aportacions que siguin articles de revistes, s'accepten les recollides en els llistats per àmbits científics distints en cada àrea, com és sabut.

PROPOSTES DE MILLORA EN LES PUBLICACIONS DE LA FACULTAT DE FILOLOGIA, TRADUCCIÓ I COMUNICACIÓ

Atés que mitjançant la resolució del Ministeri la comunitat d'investigadors coneix sense ambigüitats els criteris d'avaluació de l'activitat investigadora, diferenciats per especialitat, la intenció dels quals és fomentar que el nombre més gran possible de professors oriente els seus treballs a aconseguir resultats d'àmplia repercussió científica en el seu àmbit d'especialització, cabria plantejar un nou àmbit per a les publicacions de la nostra Facultat, orientada a afavorir tant la seua indexació com la seua valoració en investigació.

1.- La revista *Quaderns de Filologia* compleix amb quasi totes les condicions necessàries per a ser una publicació els articles de la qual siguin avaluats positivament al camp d'avaluació de Filologia i Lingüística. Un dels objectius principals de la publicació és, entre altres, el de donar cabuda als treballs que puguen produir-se pels membres de la majoria dels departaments de la Facultat.

No obstant això, des d'aquest vicedeganat proposem una revisió i modificació dels estatuts de la publicació de dos criteris fonamentals sobre la qualitat científica de la revista:

- a) reduir el grau de “endogàmia” editorial, açò és, augmentar notablement el percentatge d'autors aliens a l'organització editorial de la revista, sense que això supose que deixe d'estar oberta, en primer lloc, a qualsevol professor d'aquesta Facultat.
- b) canviar els criteris establits en els estatuts pels quals la totalitat dels editors de cada un dels volums ha d'estar constituïda per membres de la pròpia Facultat, invitant a participar a editors d'altres facultats o universitats, nacionals o estrangeres, en la composició dels volums, la qual cosa facilitaria la participació de col·laboradors externs en els números de la revista.

2.- Els estudis de Traducció i Interpretació han sigut objecte de volums monogràfics de *Quaderns de Filologia*; en concret el volum viii (2003) *Història de la traducció* i el volum x (2005) *Els llengües d'especialitat: noves perspectives d'investigació*, ambdós de la sèrie Estudis Lingüístics, així com el volum VIII (2003) *Traducció i Pràctica literària en l'Edat*

Media Romànica, de la sèrie Estudis Literaris. En l'actualitat, la implantació completa del segon cicle de l'especialitat de Traducció i Interpretació, així com la participació de membres de diversos Departaments en el Postgrau Interuniversitari de Traducció, són fets que fan pensar en una major producció científica i d'investigació dels professors implicats i la necessitat d'una revista amb especialització diferencial. Des d'aquest vicedeganat se suggereixen dues possibilitats d'actuació:

a) la possibilitat d'establir un compromís per a l'aparició de volums monogràfics dedicats a Traducció i Interpretació, amb una periodicitat per determinar, dins de les dues sèries actualment existents d'Estudis Lingüístics i Estudis Literaris, en la línia que s'ha mantingut fins a la data

b) la participació de la Facultat, si es considera adequat, en els projectes de noves propostes per a publicacions periòdiques en l'àmbit de la Traducció i Interpretació en què pogueren implicar-se els departaments d'aquesta Facultat.

3. Les Àrees de Periodisme i Comunicació Audiovisual, des de 2002, es van incorporar a *Quaderns de Filologia* constituint una sèrie específica: *Estudis de Comunicació*. No obstant això, l'existència d'estudis específics d'aquest camp en una publicació amb el títol *Quaderns de Filologia*, ja coneguda i indexada en els àmbits filològics i lingüístics no ha afavorit la visibilitat d'aquesta sèrie, la seua difusió i intercanvi entre les Facultats i Biblioteques de Comunicació i Periodisme, precisament per la seua pròpia idiosincràsia i la seua vinculació d'aquestes àrees a l'avaluació de la producció científica específiques per a l'àmbit de les Ciències Socials. A això ha contribuït, a més, el fet que la revista *Quaderns de Filologia* solga estar citada sense l'especificació de la sèrie. Per a afavorir una major projecció d'aquestes àrees, una especialització diferencial que permetera presentar l'especificitat d'aquestes àrees pròpies de la nostra Facultat i que, al seu torn, fóra fàcilment identificable, aquest vicedeganat proposa:

a) transformar la sèrie *Quaderns de Filologia: Estudis de Comunicació* en una nova revista que mantinguera la seua vinculació amb l'actual, no sols mitjançant el nom, provisionalment *Quaderns de Comunicació*, sinó fonamentalment per la seua gestió des del vicedeganat de cultura mitjançant les figures del Director/a i Secretari/a.

b) Crear una comissió que prepare els estatuts de la nova revista amb una responsabilitat major de les dues àrees implicades però que, en tot cas, s'ajuste en tot a les exigències de qualitat expressades per l'ANECA.

Les actuals característiques de *Quaderns de Filologia* quant a la seua qualitat informativa (comitè de redacció i científic explícits, informació sobre el procés d'avaluació, traducció de sumaris, resums, etc. a l'anglès), a la seua qualitat del procés editorial (revisió anònima per parts: interna i externa, resposta d'acceptació, consell de redacció, etc.) han de mantenir-se en els termes ja existents també per a aquesta nova publicació. No obstant això, les recomanacions realitzades per a l'actual *Quaderns de Filologia*, en el moment que la qualitat científica (percentatges d'autors interns i externs així com selecció d'editors) haurien d'aplicar-se a ambdues revistes, així com la seua distribució pel Servei de Publicacions de la Universitat de València.

L'última proposta aplicable al conjunt de publicacions de la Facultat de Filologia,

Traducció i Interpretació, però no per això la menys important, és la necessitat crear una pàgina web per a les publicacions de la Facultat, en la que es recollira tota la informació relativa a les mateixes, igual que apareix en cada un dels volums, i que permetera la consulta immediata dels seus índexs i resums. Així mateix, seria desitjable oferir els índexs i els sumaris de les publicacions en curs i, amb el consentiment dels autors, els articles en publicació electrònica en format pdf per a la seua ràpida consulta una vegada que s'haguera realitzat l'edició en paper i / o substituint a aquesta.

Creiem que aquest conjunt de mesures milloraria la projecció de les nostres publicacions amb els beneficis consegüents tant per a la Facultat com per a cada un dels professors i investigadors que formem part d'ella.

Mercedes Quilis Merín
Vicedegana d'Organització Acadèmica i Cultura

València, 18 d'octubre del 2006